

มติคณะรัฐมนตรี วันอังคาร ที่ 23 เมษายน 2567

ที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงการคลัง กรมบัญชีกลาง และสำนักงานคลังจังหวัดเชียงใหม่

เรื่อง ขอรับการสนับสนุนงบประมาณรายจ่ายงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการให้ได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา

คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งและหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจที่ร่วมดำเนินการ จำนวน 5 หน่วยงาน ใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ไปพลางก่อน งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น หรืองบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น แล้วแต่กรณี ภายในกรอบวงเงินทั้งสิ้น 227,105,500 บาท ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (สำนักงาน กกต.) ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการให้ได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายที่ดำเนินการโดยสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ให้ถัวจ่ายกันได้ระหว่างภารกิจ ตามความเห็นของสำนักงบประมาณ

สาระสำคัญของเรื่อง

สำนักงาน กกต. รายงานว่า เนื่องจากสมาชิกวุฒิสภาจะครบวาระการดำรงตำแหน่งในวันที่ 10 พฤษภาคม 2567 ซึ่งจะต้องมีการดำเนินการเลือกสมาชิกวุฒิสภาโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา 107 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และมาตรา 12 ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. 2561 ทั้งนี้ สำนักงาน กกต. ได้รับจัดสรรงบประมาณในส่วนของค่าใช้จ่ายในการดำเนินการให้ได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาตามร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 เป็นจำนวนเงิน 1,198,866,800 บาท แต่เนื่องจากสำนักงาน กกต. มีค่าใช้จ่ายในภารกิจที่จำเป็นต้องดำเนินการก่อนมีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกสมาชิกวุฒิสภา เช่น การเผยแพร่ความรู้ รณรงค์ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้สมัคร การเตรียมความพร้อมในเรื่องต่าง ๆ ที่จำเป็นเกี่ยวกับการเลือกสมาชิกวุฒิสภาอีกจำนวน 317,551,300 บาท รวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินการให้ได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา จำนวนเงินทั้งสิ้น 1,516,418,100 บาท แต่สำนักงาน กกต. มีเงินนอกงบประมาณคงเหลือเพียง 90,445,800 บาท ซึ่งเมื่อนำมาสมทบกับงบประมาณที่ได้รับจัดสรรในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ยังคงไม่เพียงพอต่อการดำเนินการดังกล่าว โดยยังขาดอยู่อีกจำนวน 227,105,500 บาท ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการให้ได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ในการประชุม ครั้งที่ 7/2567 เมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2567 มีมติเห็นชอบให้สำนักงาน กกต. ขอรับการสนับสนุนงบประมาณรายจ่ายงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น จำนวน 227,105,500 บาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการให้ได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา ดังนี้ (1) ค่าใช้จ่ายที่สำนักงาน กกต. ดำเนินการเอง จำนวน 100,949,700 บาท และ (2) ค่าใช้จ่ายของหน่วยงานสนับสนุน 5 หน่วยงาน จำนวน 126,155,800 บาท สรุปรายละเอียดได้ ดังนี้

ประเภทรายจ่าย	งบประมาณ (บาท)
1) รายการค่าใช้จ่ายในการดำเนินการให้ได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา ดำเนินการโดยสำนักงาน กกต.	100,949,700
1.1) ภารกิจในการดำเนินการให้ได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา	50,404,700
1.2) ภารกิจส่งเสริมการมีส่วนร่วม เผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ ในการดำเนินการให้ได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา	34,260,000

ประเภทรายจ่าย	งบประมาณ (บาท)
1.3) ภารกิจในการควบคุมสอดส่อง สืบสวนสอบสวน ไต่สวน วินิจฉัยชี้ขาด และดำเนินคดีในศาล และคุมครองพยาน	15,909,000
1.4) ภารกิจตรวจติดตาม นิเทศ ประเมินผลในการดำเนินการให้ได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา	126,000
1.5) ภารกิจสนับสนุนการดำเนินการให้ได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาส่วนกลาง	250,000
2) รายการค่าใช้จ่ายในการดำเนินการให้ได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา ดำเนินการโดยหน่วยงานสนับสนุน	126,155,800
2.1) ภารกิจการเตรียมความพร้อมเพื่อสนับสนุนการเลือกสมาชิกวุฒิสภา โดยสำนักบริหารการปกครองท้องที่ กรมการปกครอง	39,135,000
2.2) ภารกิจการปฏิบัติงานด้านการสื่อสารเพื่อสนับสนุนการดำเนินการให้ได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา โดยกองการสื่อสาร กรมการปกครอง	912,720
2.3) ภารกิจการรักษาความสงบเรียบร้อย โดยสำนักงานตำรวจแห่งชาติ	34,397,380
2.4) ภารกิจสนับสนุนศูนย์ปฏิบัติการและประสานงานการเลือกสมาชิกวุฒิสภา และสำนักงานเขต โดยกรุงเทพมหานคร	17,353,200
2.5) ภารกิจสนับสนุนการดูแลและเฝ้าระวังไฟฟ้าส่วนภูมิภาค โดยการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	28,900,000
2.6) ภารกิจสนับสนุนการดูแลและเฝ้าระวังไฟฟ้าในพื้นที่กรุงเทพมหานคร จังหวัดนนทบุรีและสมุทรปราการ โดยการไฟฟ้านครหลวง	5,457,500
รวม	227,105,500

เรื่อง รายงานการเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

คณะรัฐมนตรีรับทราบรายงานการเงินแผ่นดินประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ซึ่งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ได้ตรวจสอบรับรองแล้วตามที่กระทรวงการคลัง (กค.) เสนอ และให้เสนอรัฐสภาทราบต่อไป

ข้อเท็จจริงและสาระสำคัญของรายงานฯ

กค. เสนอว่า

1. โดยที่พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 มาตรา 75 วรรคสาม บัญญัติให้ กค. เสนอรายงานการเงินแผ่นดินประจำปีงบประมาณ พร้อมด้วยรายงานผลการตรวจสอบของ สตง. ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อเสนอรัฐสภาภายใน 210 วัน นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ (ภายในวันที่ 26 เมษายน 2567)

2. กค. ได้จัดทำรายงานการเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 โดยใช้ข้อมูลจากการรับจ่ายเงินที่หน่วยงานของรัฐบันทึกเข้ามาในระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ใหม่ (NEW GFMS Thai) และข้อมูลหนี้สาธารณะจากสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ ข้อมูลเงินลงทุนของรัฐบาลจากสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจและข้อมูลที่ดินราชพัสดุจากกรมธนารักษ์ ซึ่ง **สตง. ได้ตรวจรับรองแล้ว และเห็นว่ารายงานการเงินดังกล่าวแสดงฐานะการเงินของรัฐบาลไทย ณ วันที่ 30 กันยายน 2566 และผลการดำเนินงาน สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันโดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญ**ตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐสำหรับบัญชีการเงินแผ่นดิน และมาตรฐานการจัดทำรายงานการเงินแผ่นดินที่กระทรวงการคลังกำหนด โดยมีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

(หน่วย : ล้านบาท)

รายการบัญชี	ปีงบประมาณ พ.ศ.		เพิ่ม (ลด)	
	2566	2565	จำนวนเงิน	ร้อยละ
สินทรัพย์รวม	8,580,625.75	8,293,497.789	287,127.97	3.46
หนี้สินรวม	10,367,112.11	9,776,959.23	590,152.88	6.04
สินทรัพย์สุทธิ/ ส่วนทุนรวม	(1,786,486.36)	(1,483,461.45)	(303,024.91)	(20.43)
รายได้รวม	2,788,950.08	2,654,628.83	134,321.25	5.06
ค่าใช้จ่ายรวม	3,328,789.20	3,563,391.79	(234,602.59)	(6.58)
รายได้สูง/(ต่ำ)กว่า ค่าใช้จ่ายสุทธิรวม	(539,839.12)	(908,762.96)	368,923.84	40.60

2.1 รัฐบาลมีสินทรัพย์รวมเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 จำนวน 287,127.97 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 3.46 เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของที่ดินที่ราชพัสดุของกรมธนารักษ์จากการปรับใช้ราคาประเมินที่ดินใหม่เป็นราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างรอบบัญชีปี พ.ศ. 2566 - 2569 และการปรับปรุงราคาประเมินที่ดินให้มีความถูกต้องตรงตามมาตรฐานการประเมินราคาที่ดิน เงินให้กู้ยืมระยะสั้น เงินให้กู้ยืมระยะยาว และรายได้รัฐค้ำรับรัฐบาลมีหนี้สินรวมเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 จำนวน 590,152.88 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 6.04 เนื่องจากการกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณ และการกู้เงินเพื่อการบริหารหนี้ และรัฐบาลมีสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุนรวมลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 จำนวน 303,024.91 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 20.43 เนื่องจากการปรับปรุงบัญชีและการปรับมูลค่าเงินลงทุนในหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาดระยะยาวเพิ่มขึ้นตามมูลค่ายุติธรรม

2.2 รัฐบาลมีรายได้รวมเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 จำนวน 134,321.25 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 5.06 เนื่องจากการจัดเก็บภาษีอากร การจัดเก็บรายได้เบ็ดเตล็ดอื่นเพิ่มขึ้น และการนำส่งเงินเหลือจ่ายจากเงินกู้ภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 และรัฐบาลมีค่าใช้จ่ายรวมลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 จำนวน 234,602.59 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 6.58 เนื่องจากการลดลงของค่าใช้จ่ายอุดหนุนตามมาตรการของรัฐเพื่อแก้ไขปัญหาสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 คลี่คลาย เป็นโรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวัง การป้องกัน และการควบคุม ดังนั้น รัฐบาลจึงขาดทุนลดลงจำนวน 368,923.84 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 40.60 (จากปี 65 จำนวน 908,762.96 ล้านบาท เป็น 539,839.12 ล้านบาท)

2.3 ผลการวิเคราะห์

รายงานการเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 มีรายการเพิ่มขึ้นหรือลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ประกอบด้วย **สินทรัพย์รวมเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 3.46 หนี้สินรวมเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 6.04 สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุนรวมลดลงคิดเป็นร้อยละ 20.43 รายได้รวมเพิ่มขึ้น คิดเป็น**

ร้อยละ 5.06 ค่าใช้จ่ายรวมลดลง คิดเป็นร้อยละ 6.58 และรัฐบาลขาดทุนลดลงจำนวน 368,923.84 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 40.60 (จากปี 65 จำนวน 908,762.96 ล้านบาท เป็น 539,839.12 ล้านบาท) อย่างไรก็ตาม รายงานการเงินแผ่นดินจะมีค่าใช้จ่ายสูงกว่ารายได้สะสมเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่รัฐบาลยังสามารถดำเนินงานอย่างต่อเนื่องได้ (Going Concern) เนื่องจากมีแนวโน้มในการจัดเก็บรายได้ที่เพิ่มสูงขึ้นจากการผลักดันการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้อย่างต่อเนื่องด้วยการนำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการเร่งส่งเสริมการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว สนับสนุนการขยายตัวทางเศรษฐกิจ การบริหารเงินคลังทำให้เพียงพอต่อการเบิกจ่ายของหน่วยงานของรัฐในแต่ละช่วงเวลา บริหารที่รัดกุมที่สุดให้เกิดความคุ้มค่า เหมาะสมกับศักยภาพที่ดินให้เกิดประโยชน์สูงสุด บริหารเงินลงทุนโดยมีการประเมินผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจอย่างต่อเนื่องโดยให้ความสำคัญกับการพิจารณาการลงทุนให้ครอบคลุมจากทุกแหล่งเงิน รวมทั้งการบริหารหนี้สาธารณะให้ครอบคลุมต้นทุนและความเสี่ยง พร้อมทั้งวิเคราะห์ผลกระทบเพื่อประเมินความสามารถในการชำระหนี้ โดยหนี้สาธารณะในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 มีสัดส่วนหนี้สาธารณะต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ในอัตราร้อยละ 62.44 จากกรอบชำระหนี้สาธารณะในอัตราร้อยละ 70 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเงินกู้ยืมภายในประเทศ

2.4 ประโยชน์และผลกระทบ

การจัดทำรายงานการเงินแผ่นดินประจำปีงบประมาณตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ เป็นรายงานแสดงผลการดำเนินงานทางการเงินและฐานะการเงินของแผ่นดิน เพื่อเสนอข้อมูลด้านการเงินการคลังของรัฐบาล โดยรัฐบาลสามารถกำกับดูแล การดำเนินงาน วางแผน และควบคุมการบริหารงานของหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้มีการจัดเก็บรายได้แผ่นดินและบริหารรายจ่ายให้เป็นไปตามเป้าหมาย รวมทั้งประชาชนและภาคส่วนต่าง ๆ ได้รับทราบผลการดำเนินงานดังกล่าว ซึ่งสะท้อนความโปร่งใสในการบริหารของรัฐบาล

เรื่อง โครงการเติมเงิน 10,000 บาท ผ่าน Digital Wallet

คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบและเห็นชอบตามที่กระทรวงการคลัง (กค.) ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายโครงการเติมเงิน 10,000 บาท ผ่าน Digital Wallet (คณะกรรมการนโยบายฯ) เสนอดังนี้

1. รับทราบผลการรวบรวมข้อมูล ความเห็น ข้อเท็จจริงและข้อเสนอแนะของหน่วยงานต่าง ๆ โดยคณะทำงานรวบรวมข้อมูล ความเห็น ข้อเท็จจริงและข้อเสนอแนะของทุกภาคส่วน (คณะทำงานฯ)

2. เห็นชอบในหลักการกรอบหลักการโครงการเติมเงิน 10,000 บาท ผ่าน Digital Wallet (โครงการฯ) และหน่วยงานตามที่คณะกรรมการนโยบายฯ มอบหมาย

โดยมอบหมายหน่วยงานรับความเห็นของ กค. ไปดำเนินการ ดังนี้

1) มอบหมายให้สำนักงบประมาณ (สป.) กค. และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับแหล่งเงินการดำเนินโครงการฯ

2) มอบหมายคณะอนุกรรมการกำกับกำกับการดำเนินโครงการเติมเงิน 10,000 บาท ผ่าน Digital Wallet (คณะอนุกรรมการกำกับกำกับการดำเนินโครงการฯ) ที่จะจัดตั้งขึ้นร่วมกับ กค. กระทรวงพาณิชย์ (พณ.) กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (ดศ.) สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) (สพร.) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประชาสัมพันธ์และสร้างความรู้ความเข้าใจให้ประชาชนรับทราบละเอียดโครงการฯ การลงทะเบียนโครงการฯ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3) ในการดำเนินโครงการฯ ควรมุ่งเน้นการกำกับการดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการฯ ข้อกฎหมายรวมถึงรักษากรอบวินัยการเงินการคลังอย่างรอบคอบ และเคร่งครัด

สาระสำคัญของเรื่อง

1. คณะรัฐมนตรีมีมติ (3 ตุลาคม 2566) เห็นชอบในหลักการในการแต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายฯ เพื่อกำกับดูแลและขับเคลื่อนการดำเนินโครงการฯ ให้เป็นไปอย่างรอบคอบ โปร่งใส และมีประสิทธิภาพ ต่อมานายกรัฐมนตรีได้ลงนามในคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 262/2566 เรื่อง การแต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายฯ ลงวันที่ 4 ตุลาคม 2566 โดยมีหน้าที่และอำนาจ เช่น กำหนดนโยบายโครงการฯ วัตถุประสงค์โครงการฯ แนวทางการดำเนินโครงการฯ หลักเกณฑ์และเงื่อนไขของโครงการฯ และแหล่งที่มาของเงินที่จะนำมาใช้ในโครงการฯ เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี กำกับ ดูแล ติดตาม และตรวจสอบการดำเนินโครงการฯ ให้เป็นไปตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ เป็นต้น

2. คณะรัฐมนตรีมีมติ (20 กุมภาพันธ์ 2567) รับทราบข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริตเกี่ยวกับนโยบายรัฐบาล กรณีการเติมเงิน 10,000 บาท ผ่าน Digital Wallet¹ (ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริตฯ) ตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเสนอ และมอบหมายให้คณะกรรมการนโยบายฯ รับเรื่องนี้ไปพิจารณาให้ได้ข้อยุติและนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป ซึ่งต่อมาคณะรัฐมนตรีมีมติ (9 เมษายน 2567) รับทราบความคืบหน้าการดำเนินการเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริตฯ ตามที่คณะกรรมการนโยบายฯ เสนอ และให้คณะกรรมการนโยบายฯ เร่งดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2567 เพื่อสรุปผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ/ความเห็นในภาพรวม เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

3. คณะกรรมการนโยบายฯ ในคราวการประชุม ครั้งที่ 3/2567 เมื่อวันที่ 10 เมษายน 2567 มีมติ (1) รับทราบผลการรวบรวมข้อมูล ความเห็น ข้อเท็จจริง และข้อเสนอแนะของหน่วยงานต่าง ๆ (เบื้องต้น) ที่คณะทำงานฯ ได้ดำเนินการ (2) เห็นชอบกรอบหลักการโครงการฯ (3) เห็นชอบการแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับการดำเนินโครงการฯ ทั้งนี้ ที่ประชุมได้ให้การรับรองมติการประชุมดังกล่าวและมอบหมายให้ กค. ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายฯ นำเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป ซึ่งต่อมาเมื่อวันที่ 17 เมษายน 2567 คณะทำงานฯ ได้รวบรวมข้อมูล ความเห็น และข้อเสนอแนะของทุกภาคส่วนสำหรับโครงการฯ เพิ่มเติมจากที่เคยเสนอคณะกรรมการนโยบายฯ เช่น การดำเนินโครงการฯ ทำให้เกิดสถานะเงินเพื่อ มีจำนวน 14 หน่วยงานตอบในกลุ่มคำถามนี้ ซึ่งมีหน่วยงานเห็นด้วยร้อยละ 86 โดยให้เหตุผลหลัก คือ ภาครัฐควรต้องมีการควบคุมราคาสินค้าในช่วงดำเนินโครงการนี้ และไม่เห็นด้วยร้อยละ 21 เนื่องจากราคาสินค้าปรับตัวสูงขึ้นชั่วคราวในช่วงที่มีโครงการและไม่ควรดำเนินโครงการนี้เนื่องจากสิ้นเปลืองงบประมาณ และมีเหตุผลอื่นร้อยละ 36 โดยให้เหตุผลหลัก คือ โครงการไม่ส่งผลต่อระบบเศรษฐกิจ ไม่ยั่งยืน ทำให้เกิดเงินเพื่อและเศรษฐกิจหดตัวเมื่อสิ้นสุดโครงการ เป็นต้น (ยังไม่ได้นำเสนอคณะกรรมการนโยบายฯ รับทราบ)

4. คณะกรรมการนโยบายฯ ในคราวประชุมครั้งที่ 3/2567 เมื่อวันที่ 10 เมษายน 2567 ได้มีมติเห็นชอบกรอบหลักการโครงการฯ โดยมีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

หัวข้อ	รายละเอียด
วัตถุประสงค์	เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจด้วยการส่งเสริมให้มีเม็ดเงินหมุนเวียนในพื้นที่และช่วยบรรเทาภาระค่าครองชีพ ยกระดับและพัฒนาคุณภาพชีวิตให้แก่ประชาชนที่ต้องการได้รับความช่วยเหลือ เช่น กลุ่มเปราะบาง เกษตรกร เป็นต้น ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนกลุ่มดังกล่าวและชุมชนมีความเข้มแข็งในด้านเศรษฐกิจสามารถพึ่งพาตนเองได้ รวมทั้งสร้างและเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพของประชาชนและสนับสนุนการพัฒนาให้เกิดนวัตกรรมด้านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อประโยชน์ต่อเศรษฐกิจและสังคม

หัวข้อ	รายละเอียด
กลุ่มเป้าหมาย	ประชาชนผู้เข้าร่วมโครงการฯ ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้ (1) กลุ่มประชากรที่มีที่อยู่ในทะเบียนบ้าน (2) สัญชาติไทย (3) มีอายุเกิน 16 ปี ณ เดือนที่มีการลงทะเบียน (4) ไม่เป็นผู้มีเงินได้พึงประเมินเกิน 840,000 บาทต่อปีภาษี (5) เป็นผู้ที่มีเงินฝากกับธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินเฉพาะกิจรวมกันไม่เกิน 500,000 บาท
แนวทางการเข้าร่วมโครงการฯ	(1) ประชาชนทุกคนต้องยืนยันตัวตนก่อนเข้าร่วมโครงการฯ โดยให้กลุ่มผู้ใช้สิทธิยืนยันตัวตนผ่านแอปพลิเคชันในสมาร์ทโฟนเพื่อเข้าร่วมโครงการฯ (2) ตรวจสอบสถานะบุคคลและที่อยู่ตามทะเบียนบ้านกับข้อมูลกรมการปกครองของผู้ใช้สิทธิ (3) ประชาชนเปิดแอปพลิเคชันเพื่อแสกน QR Code ณ ร้านค้าในพื้นที่ตามทะเบียนบ้าน ทั้งนี้ ผู้จัดทำระบบจะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามแนวทางการเข้าร่วมโครงการฯ ของประชาชนข้างต้น ตลอดจนเงื่อนไขอื่นที่อาจเพิ่มเติมภายหลัง (หากมี)
เงื่อนไขการใช้จ่ายระหว่างประชาชนกับร้านค้า	(1) การใช้จ่ายเชิงพื้นที่ระหว่างประชาชนและร้านค้าในระดับอำเภอ (878 อำเภอ) (2) การชำระเงินภายใต้โครงการฯ ต้องเป็นแบบพบหน้า (Face to Face) (3) กำหนดให้ประชาชนใช้จ่ายกับร้านค้าขนาดเล็กและร้านสะดวกซื้อขนาดเล็ก
ประเภทร้านค้า	ร้านค้าที่จะเข้าโครงการฯ แบ่งตามการรับการใช้จ่ายได้ ดังนี้ (1) ร้านค้าที่สามารถรับการใช้จ่ายจากประชาชนต้องเป็นร้านค้าขนาดเล็ก รวมถึงร้านสะดวกซื้อขนาดเล็ก โดยไม่รวมห้างสรรพสินค้า ห้างค้าปลีก - ค้าส่ง สินค้าขนาดใหญ่ระดับประเทศและระดับท้องถิ่น (2) ร้านค้าที่สามารถรับการใช้จ่ายจากร้านค้าไม่มีการกำหนดเงื่อนไข ทั้งนี้ รูปแบบและขั้นตอนการยืนยันตัวตน และเงื่อนไขการสมัครและวิธีการสมัครของร้านค้าที่เข้าร่วมโครงการฯ ให้เป็นไปตามที่ พณ. กำหนด
ประเภทสินค้า	(1) กำหนดให้สินค้าทุกประเภทเข้าร่วมโครงการฯ ได้ ยกเว้นสินค้าที่ไม่สามารถเข้าร่วมโครงการฯ ได้ (Negative List) ซึ่งได้แก่ สลากกินแบ่งรัฐบาล เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ยาสูบ กล้วยา กระเทียม พืชกระเทียม ผลิตภัณฑ์กล้วยาและกระเทียม บัตรกำนัล บัตรเงินสด ทองคำ เพชร พลอย อัญมณี น้ำมันเชื้อเพลิง และก๊าซธรรมชาติ ทั้งนี้ มอบหมายให้ พณ. พิจารณาสินค้าที่ไม่สามารถเข้าร่วมโครงการฯ เพิ่มเติมได้ (2) การใช้จ่ายตามโครงการฯ ไม่รวมถึงบริการ

หัวข้อ	รายละเอียด	
หน่วยงานผู้รับผิดชอบ ที่เกี่ยวข้องกับการ ลงทะเบียนร้านค้า	ประเด็น	หน่วยงาน
	(1) กรอบแนวทาง กรอบหลักเกณฑ์ การเข้าร่วมโครงการฯ (ระหว่าง ประชาชนกับร้านค้า)	ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายฯ
	(2) หลักเกณฑ์การสมัครร้านค้าเข้า ร่วมโครงการฯ	พณ.
	(3) แบบฟอร์มการลงทะเบียนดิจิทัล	ดศ. ร่วมกับ สพร.
	(4) ระบบฐานข้อมูลร้านค้าของ หน่วยงานต้นสังกัด	พณ. ร่วมกับกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์และกระทรวงมหาดไทย
	(5) ระบบการเคลียร์ริงเฮาส์ (การเงิน) : การชำระเงินผ่านระบบระหว่าง ประชาชนกับร้านค้าและระหว่าง ร้านค้ากับร้านค้า	ดศ. ร่วมกับ สพร.
	(6) การคัดกรองข้อมูลให้เป็นไปตาม หลักเกณฑ์ของโครงการฯ	ดศ. ร่วมกับ สพร.
	(7) การตรวจสอบการมีอยู่จริงของ ร้านค้าที่ลงทะเบียนในระบบ (ในพื้นที่ เขตอำเภอ)	มท. ร่วมกับกรุงเทพมหานคร
	(8) ระบบรักษาความปลอดภัยข้อมูล	ดศ.
(9) ตรวจสอบ วินิจฉัย ร้องทุกข์ กล่าวโทษ การเรียกคืน และอื่น ๆ ที่ เกี่ยวข้องกับการกระทำที่อาจเข้าข่าย ผิดหลักเกณฑ์	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	
เงื่อนไขการใช้จ่าย ระหว่างร้านค้า	ไม่กำหนดเงื่อนไขการใช้จ่ายเชิงพื้นที่ระหว่างร้านค้ากับร้านค้าในระดับอำเภอและ การชำระเงินภายใต้โครงการฯ ต้องเป็นแบบพบหน้า (Face to Face)	
เงื่อนไขคุณสมบัติ ร้านค้าที่สามารถถอน เงินสดจากโครงการฯ ได้	ร้านค้าที่อยู่ในระบบภาษีที่สามารถถอนเงินสดจากโครงการฯ ได้แก่ (1) ภาษีมูลค่าเพิ่ม (Value Added Tax: VAT) หรือ (2) ภาษีเงินได้นิติบุคคล (Corporate Income Tax: CIT) หรือ (3) ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (Personal Income Tax: PIT) เฉพาะผู้มีเงินได้ พึงประเมินตามมาตรา 40 (8) แห่งประมวลรัษฎากร	
เงื่อนไขการใช้จ่ายเงิน ในโครงการฯ และการ ถอนเงินสดจาก โครงการฯ	(1) วิธีการใช้จ่ายเงิน : การใช้จ่ายเงินสามารถใช้จ่ายได้หลายรอบ (1.1) รอบที่ 1 เป็นการใช้จ่ายระหว่างประชาชนกับร้านค้าขนาดเล็กจนถึง ร้านค้าสะดวกซื้อขนาดเล็กเท่านั้น ทั้งนี้ เงื่อนไขร้านค้าที่สามารถเข้าร่วม โครงการฯ เป็นไปตามที่ พณ. กำหนด (1.2) ตั้งแต่รอบที่ 2 ขึ้นไป เป็นการใช้จ่ายระหว่างร้านค้ากับร้านค้า ทั้งนี้ ไม่มี การกำหนดเงื่อนไขร้านค้า	

หัวข้อ	รายละเอียด
	(2) ร้านค้าไม่สามารถถอนเงินสดได้ทันที หลังประชาชนใช้จ่าย แต่ร้านค้าจะสามารถถอนเงินสดได้เมื่อมีการใช้จ่ายตั้งแต่ในรอบที่ 2 เป็นต้นไป (3) ร้านค้าที่จะสามารถถอนเงินสดได้เฉพาะร้านที่มีคุณสมบัติตามที่คณะกรรมการเห็นชอบ โดยมีการยื่นขอเบิกจ่ายผ่านผู้จัดทำระบบและผู้จัดทำระบบมีหน้าที่โอนเงินให้ร้านค้าที่เบิกจ่ายโดยตรง
ผู้พัฒนาและดำเนินการระบบ	มอบหมายให้ สพร. และ ดศ. เป็นผู้พัฒนาและดำเนินการระบบสำหรับโครงการฯ โดยมีรายละเอียด ดังนี้ (1) ประชาชน (1.1) ระบบลงทะเบียนและตรวจสอบคุณสมบัติกลุ่มเป้าหมายตามเงื่อนไขโครงการฯ เช่น อายุ เงินได้พึงประเมิน เงินฝาก เป็นต้น (1.2) ระบบยืนยันตัวตนสำหรับประชาชนและการตรวจสอบข้อมูลกับกรมการปกครอง (2) ร้านค้า ระบบลงทะเบียนและตรวจคุณสมบัติร้านค้า (ตามเงื่อนไขที่กระทรวงพาณิชย์กำหนด) (3) ระบบการใช้จ่าย (3.1) ระบบการใช้จ่ายรอบที่ 1: การใช้จ่ายระหว่างประชาชนกับร้านค้าขนาดเล็กจนถึงร้านสะดวกซื้อขนาดเล็กเท่านั้น (3.2) ระบบการใช้จ่ายรอบที่ 2 ขึ้นไป: การใช้จ่ายระหว่างร้านค้ากับร้านค้า ทั้งนี้ ไม่มีการกำหนดเงื่อนไขร้านค้า (4) ระบบการชำระเงิน (4.1) ระบบการใช้จ่ายสำหรับการชำระบัญชี (Clearing and Settlement) ระหว่างบัญชีของประชาชนและบัญชีของร้านค้าที่ธนาคารที่รับชำระเงิน (Open Loop) (4.2) ระบบการชำระเงินให้ผู้ประกอบการร้านค้าโดยให้เป็นไปตามเงื่อนไขแหล่งเงิน
	(4.3) ตรวจสอบร้านค้าที่ตรงตามเงื่อนไขในการถอนเงินสดได้ (ร่วมกับกรมสรรพากร) (4.4) ระบบเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยรับงบประมาณและเบิกจ่ายเงิน โดยจะต้องกระทียอด (Reconcile) ความถูกต้องของเงินที่จะเบิกจ่าย ทั้งนี้ ระบบการใช้จ่ายระหว่างประชาชนและร้านค้าเป็นระบบเปิด (Open Loop) ที่ต้องมีการตรวจสอบความถูกต้องของทุกรายการใช้จ่ายตามเงื่อนไข รวมถึงการชำระบัญชีของโครงการฯ ตามเงื่อนไขทั้งหมดจนจบโครงการและบริหารจัดการภายใต้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง (5) ระบบอื่น ๆ เช่น (5.1) ระบบตรวจสอบธุรกรรม (Transaction) ที่มีความต้องสงสัยเข้าข่ายการกระทำผิดเงื่อนไข (Fraud)

หัวข้อ	รายละเอียด
	(5.2) ระบบอื่น ๆ ที่จะต้องดำเนินการเพื่อให้โครงการฯ สามารถขับเคลื่อนได้สำเร็จ (5.2.1) กำหนดวันที่ในการลงทะเบียนร้านค้า วันที่ลงทะเบียนประชาชน และวันที่เริ่มใช้จ่าย (5.2.2) ระบบที่เตรียมให้ประชาชนและร้านค้าที่เข้าร่วมโครงการฯ จะต้องมีการให้ยืนยันหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และความยินยอมสำหรับประชาชนและร้านค้าที่เข้าร่วมโครงการฯ (Consent) (5.3) กำหนดชื่อเว็บไซต์และจัดทำเว็บไซต์ (Website) สำหรับใช้ดำเนินโครงการ
แหล่งเงินในการดำเนินโครงการฯ	เป็นเงินจำนวน 500,000 ล้านบาท จำแนกได้ ดังนี้ (1) เงินงบประมาณรายจ่ายปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 จำนวน 152,700 ล้านบาท โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาปรับกรอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เพื่อให้มีแหล่งเงินในการรองรับการดำเนินนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาล (2) การดำเนินโครงการผ่านหน่วยงานของรัฐ จำนวน 172,300 ล้านบาท ซึ่งจะพิจารณานำมาสนับสนุนการดำเนินนโยบายรัฐภายใต้วัตถุประสงค์และกฎหมายจัดตั้งของหน่วยงานรัฐนั้นในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่เกษตรกร ทั้งนี้ ในการดำเนินการต้องสอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐและอยู่ภายใต้ขอบเขตหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานดังกล่าวด้วย (3) การบริหารจัดการเงินงบประมาณรายจ่ายปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 จำนวน 175,000 ล้านบาท ทั้งนี้ เนื่องจากพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 มีความล่าช้าในการประกาศใช้ จึงอาจพิจารณาแนวทางการบริหารเงินงบประมาณในปี 2567 ร่วมกับสำนักงบประมาณให้สอดคล้องกับสถานการณ์การใช้งบประมาณ เช่น การปรับลดงบประมาณที่ไม่จำเป็นหรืองบประมาณที่หน่วยรับงบประมาณไม่สามารถเบิกจ่ายได้ทันในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 การใช้งบกลางรายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น เป็นต้น
ระยะเวลาการดำเนินโครงการฯ	เนื่องจากมีแนวทางการใช้แหล่งเงินงบประมาณรายจ่ายปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 และ พ.ศ. 2568 ในการดำเนินโครงการฯ ดังนั้น จึงจะต้องมีการพิจารณาระยะเวลาดำเนินโครงการฯ ให้สอดคล้องกับแหล่งเงินดังกล่าว โดยระยะเวลาดำเนินโครงการฯ จะต้องไม่เกินเดือนกันยายน 2569
แนวทางการตรวจสอบและวินิจฉัยเกี่ยวกับเรื่องเข้าข่ายผิดหลักเกณฑ์	คณะกรรมการนโยบายฯ ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ 2 คณะ เพื่อให้การดำเนินโครงการฯ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้ (1) คณะอนุกรรมการด้านการตรวจสอบการกระทำที่อาจเข้าข่ายผิดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของโครงการฯ โดยมีหน้าที่และอำนาจ เช่น กำหนดแนวทางการตรวจสอบ พิจารณา และวินิจฉัยเกี่ยวกับการกระทำที่อาจเข้าข่ายผิดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขโครงการฯ รวมถึงการกระทำที่อาจฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ตรวจสอบกรณีมีการร้องเรียนเกี่ยวกับการดำเนินการตามโครงการฯ เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงเป็นที่ยุติเสนอแนะแนวทางการขับเคลื่อนโครงการฯ ต่อคณะกรรมการนโยบายฯ โดยมีรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นประธาน

หัวข้อ	รายละเอียด
	(2) คณะอนุกรรมการกำกับการดำเนินโครงการฯ ซึ่งสามารถกำหนดรายละเอียดที่ไม่ขัดต่อกรอบหลักการเพื่อใช้ในการดำเนินโครงการฯ ได้ โดยมีรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง (นายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์) เป็นประธาน
ประโยชน์	จะช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจ โดยเพิ่มเงินหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจให้กระจายตัวไปสู่ท้องถิ่นและชุมชน โดยการดำเนินโครงการฯ ที่มีขอบเขตและเงื่อนไขที่เหมาะสมกับบริบทเศรษฐกิจในปัจจุบัน ซึ่งจะส่งผลดีต่อระบบเศรษฐกิจในภาพรวมและช่วยดูแลความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดียิ่งขึ้น ทั้งนี้ คณะกรรมการนโยบายฯ ได้พิจารณากำหนดกรอบการดำเนินโครงการฯ ที่ระมัดระวังและป้องกันความเสี่ยงทางด้านการคลัง เพื่อประโยชน์สูงสุดของประเทศและประชาชนโดยรวม ตลอดจนรักษาวินัยการเงินการคลังของรัฐบาลอย่างเคร่งครัด

¹ คณะกรรมการนโยบายฯ ในคราวการประชุมครั้งที่ 1/2567 เมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2567 ได้มีมติรับทราบข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริตฯ ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติแล้วและมีมติให้จัดตั้งคณะทำงานฯ เพื่อรวบรวมข้อเท็จจริงและความเห็นของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยรับฟังความคิดเห็นให้รอบคอบและครบถ้วน รวมทั้งรายงานผลการรวบรวมข้อเท็จจริงและความเห็นให้คณะกรรมการนโยบายฯ ทราบ เพื่อรายงานผลต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป ซึ่งต่อมานายกรัฐมนตรีได้ลงนามในคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ 83/2567 เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานรวบรวมข้อมูล ความเห็น ข้อเท็จจริง และข้อเสนอแนะของทุกภาคส่วน ลงวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2567 เพื่อรวบรวมข้อเท็จจริงและความเห็นของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการฯ

ที่มา : สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล <https://www.thaigov.go.th/>

จัดทำโดย : สำนักงานคลังจังหวัดเชียงใหม่